

Brüssel, 7. aprill 2022
(OR. fr)

8059/22

AGRI 147
AGRISTR 22
ENV 338
CLIMA 161
FORETS 26
RECH 181

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Komisjoni dok nr: 15045/21

Teema: Nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni teatise „Kestlikud süsinikuringed“ põllumajandus- ja metsandusaspekte

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu 7. aprilli 2022. aasta istungil (põllumajandus ja kalandus) heaks kiidetud nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni teatise „Kestlikud süsinikuringed“ põllumajandus- ja metsandusaspekte.

Nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni teatise „Kestlikud süsinikuringed“ põllumajandus- ja metsandusaspekte

Euroopa Liidu Nõukogu,

TULETADES MEELDE

- nõukogu 15. novembri 2021. aasta järeldusi, milles käsitletakse ELi uut metsastrateegiat aastani 2030¹;
 - nõukogu 10. juuni 2021. aasta järeldusi, mis käsitlevad ELi uut kliimamuutustega kohanemise strateegiat²;
 - nõukogu 19. oktoobri 2020. aasta järeldusi strateegia „Talust taldrikule“ kohta³;
 - nõukogu 29. novembri 2019. aasta järeldusi ajakohastatud biomajanduse strateegia kohta⁴;
 - nõukogu 23. oktoobri 2020. aasta järeldusi „Elurikkuse kaitseks on vaja võtta kiireloomulisi meetmeid“⁵;
1. PEAB TERVITATAVAKS Euroopa Komisjoni teatist „Kestlikud süsinikuringed“;

¹ Dok 13537/21.

² Dok 9694/21.

³ Dok 12099/20.

⁴ Dok 14594/19.

⁵ Dok 11829/20.

2. RÕHUTAB põllumajanduse ja metsanduse eripärasid kliimaküsimuste käsitlemisel. Põllumajandus ja metsandus aitavad kaasa üldistele heitkoguste vähendamise jõupingutustele, mis peab jääma Euroopa Liidu kliimaneutraalsuse saavutamise peamiseks eesmärgiks, ning on samal ajal võimelised süsinikku siduma ja säilitama süsiniku talletajate abil (metsad, metsamullad ja raietooted, rohumaad, agrometsandus, põllumajandusmaad, märgalad jne);
3. RÕHUTAB ASJAOLU, et kestliku toidutootmise eesmärk jääb põllumajandussektori peamiseks eesmärgiks; TOONITAB metsade ja nende säästva majandamise tähtsust, kuna need täidavad mitmeid eesmärke, sealhulgas elurikkuse säilitamine, biomassi tootmise säilitamine ja suurendamine, ning nende panust kestlikku biomajandusse; RÕHUTAB, et põllumajandusele ja metsandusele avaldavad märkimisväärset mõju kliimamuutused, mis muu hulgas mõjutavad säilitamispotentsiaali ning tingivad vajaduse tootmissüsteemide kohandamiseks ja ökosüsteemide vastupanuvõime suurendamiseks;
4. TUNNISTAB, et liidu kliimaeesmärkide saavutamiseks on lisaks paketiga „Eesmärk 55“ käimasolevale seadusandlikule tööle asjakohane edendada vabatahtlikke stiimuleid maahaldajate tasandil, et tugevdada liidu süsiniku sidujaid, tehes seda suurema hulga süsiniku agro-, metsa- ja muudesse looduslikesse ökosüsteemidesse kestlikul viisil salvestamise ja olemasolevate süsinikuvarude säilitamise kaudu, ning TERVITAB sellega seoses kavatsust suurendada rahalist toetust, sealhulgas erasektori poolt, täiendades ühist põllumajanduspoliitikat, – mis toetab paljusid süsinikku siduva põllumajanduse tavaid, süsiniku sidumist ja muid kliimamuutuste leevendamise tavaid, – ning muud avaliku sektori toetust;

5. TOETAB lähenemisviisi kujundada süsinikku siduv põllumajandus uueks vabatahtlikuks keskkonnahoidlikuks majandusmudeliks, mis suudab pakkuda maahaldajatele täiendava sissetulekuallika, ning ergutab selle kasutuselevõttu liidu territooriumil; RÕHUTAB siiski, et maahaldajate tasustamine peab pakkuma piisavaid stiimuleid, vältides samal ajal märkimisväärsed negatiivset mõju ja suuri muutusi maakasutuses, näiteks maade maavaldajate jaoks vähem taskukohaseks ja neile vähem kättesaadavaks muutmist või tootmismahu vähenemise põhjustamist;
6. RÕHUTAB vajadust sihipäraste teabe- ja nõustamisteenuste järele, sealhulgas olemasolevate poliitikameetmete ja programmide raames, et edendada teadmussiiret ning maahaldajate ja muude sidusrühmade koolitamist, ning LEIAB, et teadus- ja innovatsioonitegevuse edendamine võiks aidata neid eesmärke saavutada;
7. TULETAB MEELDE, et ELi tasandil moodustab metaan (CH₄) ja diämmastikoksiid (N₂O) vastavalt 56 % ja 39 % põllumajandustootmises tekkivast kasvuhoonegaaside heitest,⁶ samas kui süsinikdioksiidi (CO₂) osakaal nendes heitkogustes on väikem; MÄRGIB lisaks, et teatavad põllumajandustavad, mis võivad küll suurendada süsiniku sidumist, võivad samal ajal kaasa tuua N₂O heite suurenemise, ning TUNNISTAB seetõttu süsinikku siduva põllumajanduse suhtes võetava integreeritud lähenemisviisi võimalikku kasu;

⁶ 2019. aasta andmed, mis põhinevad EL 27 kasvuhoonegaaside heite inventuuril, Euroopa Keskkonnaamet (EEA). Need andmed ei hõlma põllumajandustootmisega seotud energiatarbimisest tulenevat heidet. Üksikasjalik metoodika on esitatud Euroopa Keskkonnaameti poolt 15. detsembril 2021 avaldatud näitajate pakettis „*Greenhouse gas emissions from agriculture in Europe*“ („Põllumajandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide Euroopas“).

8. LEIAB, et komisjoni teatistes esitatud näited süsiniku säilitamist mullas ja muudes ökosüsteemides soodustavatest tavadest on asjakohased, kuid RÕHUTAB, et kliimamuutuste leevendamise tavade hindamisel tuleb arvesse võtta liikmesriikide ja nende piirkondade tingimuste mitmekesisust; RÕHUTAB siiski, et süsinikku siduvate põllumajandustavade kohaldamisel peab järgima keskkonnavalast terviklikkust, eelkõige vältima negatiivset mõju elurikkusele; seda silmas pidades INNUSTAB komisjoni esitama koostöös liikmesriikidega lisaks teatistes juba toodud näidetele veel muid näiteid täiustatud maamajandamistavade kohta, tuginedes praegusele teaduslikule konsensusele;
9. TUNNISTAB eespool nimetatud tavadega kaasnevaid hüvesid, mis võivad muu hulgas aidata kaasa elurikkuse säilitamisele ning vee, pinnase ja õhu kvaliteedile;
10. TOETAB komisjoni kavatsust määratlada Euroopa tasandil standarditud ja valideeritud teaduslikel meetoditel ja diagnostikaseadmetel põhinev usaldusväärne sertifitseerimisraamistik säilitatud ja õhku paisatud süsiniku koguste seireks, aruandluseks ja tõendamiseks ning TEEB ETTEPANEKU, et selline raamistik sisaldaks nõuet, et komisjon tõendaks sõltumatult süsinikku siduva põllumajandamise osas tehtud edusamme ja annaks nende kohta aru; RÕHUTAB, et selle raamistiku usaldusväärsuse tagamiseks peavad selle keskmises olema kvaliteetsed kriteeriumid, nt läbipaistvus, täiendavus ja püsivus ning see peab vältima negatiivset mõju keskkonnale ja elurikkusele ega tohi pärssida maahaldajate praegusi jõupingutusi;
11. TOONITAB, et tulevane sertifitseerimisraamistik peaks olema lihtne ega tohiks maavaldajate osalemise hõlbustamiseks põhjustada ebaproportsionaalset halduskoormust, samuti ei tohiks selles ette näha, kui süsiniku sidumine on maavaldajate tegevusest sõltumatutel põhjustel oodatust väiksem;

12. TOETAB liidu eksperdirühma kiiret loomist, mis koosneks liikmesriikide esindajatest, eelkõige metsandus-, põllumajandus- ja keskkonnasektorist, et aidata komisjonil võtta arvesse olemasolevaid parimaid tavaid süsinikku siduvas põllumajanduses; TEEB ETTEPANEKU, et see rühm võiks eelkõige aidata komisjonil uurida kõiki olemasolevaid rahvusvahelisi ja riiklikke süsteeme kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ja süsiniku säilitamise arvestamiseks põllumajanduses ja metsanduses, samuti juba olemasolevaid süsiniku sertifitseerimise süsteeme; PALUB komisjonil eksperdirühma tööd arvesse võtta, et hinnata süsiniku sidumise sertifitseerimist käsitleva ELi õigusraamistiku kohaldamisala laiendamise võimalikku mõju põllumajanduses tekkiva kasvuhoonegaaside heite vähendamisele, sealhulgas maahaldajatele mõeldud suuremat stiimulit kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks põllumajandusettevõtete tasandil;
13. RÕHUTAB, et sertifitseerimisraamistik peab olema piisavalt paindlik, et võtta arvesse liikmesriikide ja nende piirkondade eripärasid ning tootmissüsteeme (sealhulgas põllumajandusettevõtte suurus, maatüki ja metsa suurus, kliimatingimused, mullatüübid ja viljelustavad), seadmata seejuures ohtu kava keskkonnaalast terviklikkust;
14. RÕHUTAB, et sertifitseerimist käsitlevat õigusraamistikku tuleks rakendada täielikus kooskõlas teiste liidu poliitikameetmete ja nende eesmärkidega, vältides topeltarvestust ja kasvuhoonegaaside heite ülekandumist ning kahjustamata toiduga kindlustatuse eesmärki;
15. SOOVIB, et liidu tulevase sertifitseerimisraamistiku väljatöötamisel võetaks arvesse juba olemas olevaid sama eesmärgiga riiklike algatusi ning et see oleks võimaluse korral nendega kooskõlas;
16. PALUB komisjonil uurida, kas ja kuidas võiks liidu sertifitseerimisraamistik katta suuremat hulka tavaid, sealhulgas põllumajanduses tekkivat kasvuhoonegaaside heidet ja võimaluse korral kaasnevate hüvede majanduslikku väärtust, kahjustamata seejuures süsteemi lihtsust ja selgust;

17. PALUB komisjonil võtta arvesse käesolevates järeldustes esitatud elemente, eelkõige liidu sertifitseerimisraamistiku loomist käsitleva seadusandliku ettepaneku väljatöötamisel.
